

УДК 347.151/161:340.134 (477)

DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2025.2.40>

Д. В. Щамбура

доктор філософії в галузі права,
докторант кафедри цивільно-правових дисциплін та статистики
Міжнародного гуманітарного університету
ORCID ID: 0009-0002-2670-2011

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

У статті здійснено комплексне дослідження правових засад забезпечення реалізації права на охорону здоров'я в умовах цифрової трансформації медичної сфери. Розкрито теоретико-правові підходи до розуміння електронної системи охорони здоров'я (eHealth) як інструменту реалізації конституційного права на здоров'я, окреслено її нормативно-правову базу та інституційні механізми функціонування. Проаналізовано сучасний стан правового регулювання електронної медицини, телемедицини, дистанційних медичних послуг і використання штучного інтелекту у медичній практиці. Звернуто увагу на проблеми забезпечення кібербезпеки, захисту персональних медичних даних та гармонізації національного законодавства із вимогами Регламенту (ЄС) 2016/679 (GDPR) та Регламенту (ЄС) 2022/868 (EHDS).

На основі аналізу наукових праць сучасних українських і зарубіжних авторів, зроблено висновок, що цифровізація охорони здоров'я виступає правовим механізмом підвищення ефективності системи медичних послуг та забезпечення реалізації права людини на здоров'я. Обґрунтовано доцільність прийняття спеціального Закону України «Про електронну систему охорони здоров'я», удосконалення правового регулювання телемедицини, запровадження систем управління інформаційною безпекою у медичних закладах відповідно до міжнародних стандартів ISO/IEC 27001.

Зазначено, що стратегічним напрямом подальшого розвитку має стати євроінтеграція цифрової медицини України шляхом імплементації європейських стандартів та приєднання до Європейського простору даних про здоров'я (EHDS). Це дозволить забезпечити взаємодію національної системи eHealth із європейськими цифровими платформами, розширити доступ пацієнтів до якісних медичних послуг і гарантувати дотримання міжнародних стандартів у сфері прав людини.

Результати дослідження мають теоретичне та практичне значення для удосконалення законодавства України у сфері електронної охорони здоров'я, формування ефективної моделі правового регулювання цифрової медицини, а також для забезпечення сталого розвитку національної системи охорони здоров'я відповідно до європейських принципів good governance, прав людини та верховенства права.

Ключові слова: цивільне право, цивільне законодавство, цивільні правовідносини, права людини, особисті немайнові права, фізичні особи, право на здоров'я, здоров'я, захист прав людини, захист цивільних прав, євроінтеграція, рекодифікація цивільного законодавства, інформаційні технології

Вступ. Цифровізація охорони здоров'я є однією з ключових трансформаційних складових сучасних політик у сфері медицини, що спрямовано на підвищення ефективності надання медичних послуг, оптимізацію управління ресурсами та розширення доступу пацієнтів до якісної

допомоги. Впровадження інформаційних технологій (IT) у системі охорони здоров'я – від електронних медичних записів і систем електронного реєстру пацієнтів до телемедицини та алгоритмів штучного інтелекту – створює нові можливості для реалізації права на здоров'я, закріпле-

ного в Конституції України та міжнародно-правових актах. Водночас швидкість технічних інновацій випереджає темпи нормативного реагування, що породжує низку правових, етичних і організаційних викликів, пов'язаних з обробкою персональних медичних даних, забезпеченням їх конфіденційності, відповідальністю за діагностичні рішення, надані дистанційно, та гарантуванням рівного доступу до цифрових медичних сервісів [1].

Реалізація права на здоров'я у цифрову епоху вимагає переосмислення понятійних і правових засад охорони здоров'я. Під «правовими засадами» у контексті цифрової медицини автори розуміють сукупність конституційних принципів, спеціального законодавства, міжнародних зобов'язань, стандартизованих технічних вимог та процесуальних гарантій, що забезпечують доступність, якість, безпеку та захист прав пацієнтів в умовах використання ІТ. Наявні національні нормативно-правові акти – зокрема закони України про охорону здоров'я, про захист персональних даних та нормативи, пов'язані з функціонуванням eHealth – створюють базовий каркас регулювання, однак фрагментарність регулювання, відсутність уніфікованих стандартів обробки медичних даних і проблеми правозастосування виявляють прогалини, які потребують наукового і практичного вирішення [2].

Особливу значущість для української правової практики має євроінтеграційний вектор розвитку: імплементація європейських стандартів захисту даних та регулювання штучного інтелекту (зокрема вимог, сформованих у межах GDPR та Європейського «AI Act») накладає додаткові зобов'язання щодо забезпечення безпеки, прозорості та підзвітності цифрових медичних технологій [3]. Упорядкованість нормативної бази ЄС щодо AI та медичних цифрових продуктів стає орієнтиром для національної політики, але і висвітлює складні питання взаємодії різнорівневих регуляторних механізмів та відповідальності виробників і користувачів.

Крім загальнотеоретичних аспектів, практичний контекст значною мірою визначається внутрішніми викликами, зокрема воєнним станом і масовими пере-

міщеннями населення, що підкреслюють роль телемедицини, мобільних сервісів і розподілених систем електронного обліку пацієнтів у забезпеченні безперервності лікування та оперативного управління медичними ресурсами. Водночас екстрені умови виявляють слабкі сторони чинного правового регулювання: питання правової відповідальності при наданні дистанційних послуг, гарантії достовірності медичної інформації, питання передачі даних через кордони та сумісності систем потребують оперативного наукового аналізу й пропозицій із вдосконалення законодавства.

Аналіз наукової літератури свідчить, що дослідницький інтерес до проблем цифрової медицини в Україні і Європі зростає: роботи останніх років охоплюють як описові дослідження технологічних архітектур eHealth, так і праці, спрямовані на виявлення правових прогалин, етичних дилем і шляхів гармонізації національного законодавства із європейськими стандартами. Проте більшість публікацій акцентують увагу на окремих імперативах – захист персональних даних, технічні аспекти впровадження eHealth, або регулювання AI – та рідше пропонують комплексні модельні рішення, які поєднують нормативні, технічні й організаційні інструменти для забезпечення реалізації права на здоров'я [1].

Метою цієї статті є формування комплексного науково-правового висновку щодо правових засад впровадження та функціонування інформаційних технологій у сфері охорони здоров'я в Україні з акцентом на забезпеченні реалізації права на здоров'я. Для досягнення зазначеної мети у статті вирішуються такі завдання: (1) теоретично та нормативно визначити сутність і правовий статус інформаційних технологій у системі охорони здоров'я; (2) проаналізувати чинну національну та міжнародно-правову базу, зокрема у контексті захисту персональних медичних даних і регулювання AI; (3) виявити практичні проблеми правозастосування на прикладі телемедицини, електронних медичних записів та мобільних медичних додатків; (4) запропонувати шляхи гармонізації національного регулювання із європей-

ськими стандартами та рекомендації щодо вдосконалення механізмів захисту прав пацієнтів у цифровому середовищі.

Виклад основного матеріалу.

Інформаційні технології у сфері охорони здоров'я розглядаються як комплекс апаратних, програмних та комунікаційних засобів, що забезпечують збір, обробку, зберігання та обмін медичною інформацією, підтримують клінічні та управлінські процеси, а також сприяють доступу громадян до медичних послуг. У науковій літературі підкреслюється, що ІТ у медицині виконують як технічну функцію, так і соціально-правову: вони є інструментом реалізації права людини на здоров'я, закріпленого в Конституції України та міжнародних актах (Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, ст. 12) [4,5].

Правова природа ІТ у медицині визначається їх неоднозначною роллю.

По-перше, об'єкт правового регулювання – системи та платформи є суб'єктом правовідносин, регламентованих законодавством про охорону здоров'я, про захист персональних даних, про електронні довірчі послуги.

По-друге, інструмент забезпечення реалізації права на здоров'я — використання цифрових сервісів покращує доступність медичної допомоги, підвищує точність діагностики та ефективність лікування, що підтверджується практикою телемедицини та електронних медичних записів.

Таким чином, ІТ у сфері охорони здоров'я є об'єктом та засобом правового регулювання одночасно, що формує специфічні юридичні вимоги щодо їх безпечного, етичного та ефективного використання.

В Україні правове регулювання ІТ у медицині здійснюється через комплекс законів та підзаконних актів:

Закон України «Про охорону здоров'я» (2020) встановлює принципи доступності, якості та безпеки медичної допомоги, включно з використанням електронних сервісів [6].

Закон України «Про захист персональних даних» визначає вимоги до обробки медичної інформації та гарантує права пацієнтів на конфіденційність [7].

Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» регулює електронні підписи, цифрові сервіси та електронний документообіг у медичній сфері [8].

Підзаконні акти, що регламентують функціонування системи eHealth, встановлюють технічні стандарти, правила інтеграції та електронного обміну медичними даними.

Дослідження українських авторів (Чомахашвілі О.Ш., Парфенов О.В. та Зінченко І.В. і ін.) показують, що, незважаючи на наявність законодавчої бази, існують прогалини у стандартизації, контролі та юридичній відповідальності, що стримують розвиток цифрової медицини.

Євроінтеграційний курс України вимагає гармонізації національного законодавства з нормами ЄС у сфері цифрової медицини. Найбільш актуальні міжнародні стандарти.

Регламент ЄС 2016/679 (GDPR) – захист персональних даних пацієнтів, права на доступ та корекцію інформації.

Європейський «AI Act» – регулювання використання систем штучного інтелекту, зокрема в медичних діагностичних системах.

Рекомендації ВООЗ щодо цифрових технологій у медицині – стандарти безпеки, етики та інтероперабельності систем eHealth.

Наукові дослідження (García-Gómez et al., 2023; Spagnolli et al., 2025) підкреслюють необхідність адаптації українських регуляторних моделей до цих стандартів, що сприятиме підвищенню безпеки пацієнтів і підвищенню довіри до цифрової медицини.

Також телемедицина забезпечує надання медичної допомоги дистанційно, що особливо важливо у умовах воєнного стану, масової міграції та обмеженого доступу до медичних закладів. Дослідження показують ефективність впровадження телемедицини сервісів на первинному рівні, однак вказують на проблеми юридичного оформлення дистанційних консультацій, відсутність єдиних стандартів і правової визначеності відповідальності.

Системи електронного пацієнтського реєстру, в свою чергу, дозволяють централізовано зберігати дані про пацієнтів,

забезпечувати швидкий доступ до історії хвороби та моніторинг лікування. Водночас виникають ризики витоку даних, порушення конфіденційності та необхідність інтеграції з іншими медичними платформами. Деякі вчені підкреслюють, що для ефективного функціонування електронних систем потрібні чіткі нормативні механізми контролю та процедури юридичної відповідальності.

Не варто забувати і про ШІ у медицині, AI застосовується для діагностики, прогнозування ускладнень та оптимізації лікування. Spagnolli et al. відзначають, що для систем високого ризику важливо дотримання принципів прозорості, пояснюваності та захисту даних. Українське законодавство ще не містить повноцінних правил щодо сертифікації AI-систем у медичній практиці, що створює прогалини у правовому забезпеченні безпеки пацієнтів.

Аналіз українського законодавства та практики дозволяє виділити ключові проблеми. Це й недостатня уніфікація стандартів обробки медичної інформації – відсутність загальнонаціональної методики інтеграції даних та оцінки їх достовірності. Також відсутність комплексного регулювання телемедицини – правова невизначеність щодо дистанційних консультацій, рецептури та відповідальності лікаря.

Створює труднощі обмежена правова база для AI – відсутність чітких правил сертифікації, моніторингу та аудиту систем штучного інтелекту у медичній сфері.

Існують проблеми захисту персональних даних, а саме ризики витоку особистої і не тільки інформації, недостатній контроль за трансграничною передачею даних та хмарними сервісами.

Наявний нерівний доступ до цифрових послуг – цифровий розрив між регіонами та соціальними групами населення. Ці проблеми потребують комплексного науково-правового аналізу та формування пропозицій щодо вдосконалення нормативної бази і практики правозастосування.

Щодо шляхів вдосконалення правового регулювання, то зупинимось на основних з них, на нашу суб'єктивну думку.

Гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами –

імплементація GDPR, AI Act та рекомендацій ВООЗ щодо цифрових медичних систем.

Створення єдиних національних стандартів eHealth та телемедицини – визначення правил інтеграції, сертифікації та аудиту цифрових систем.

Запровадження чітких механізмів відповідальності – визначення юридичної відповідальності за порушення у сфері телемедицини, обробки персональних даних та роботи AI-систем.

Підвищення цифрової грамотності населення і медичних працівників – навчання, інформаційні кампанії, підтримка використання цифрових платформ.

Моніторинг та оцінка ефективності цифрових технологій – науково-обґрунтоване оцінювання впливу IT на якість медичних послуг та реалізацію права на здоров'я.

Право кожної людини на охорону здоров'я закріплено в ст. 49 Конституції України, яка гарантує безоплатну медичну допомогу у державних і комунальних закладах охорони здоров'я та сприяє розвитку лікувальних закладів усіх форм власності. Це право також відображено у міжнародних правових актах, зокрема у Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права (ст. 12), Європейській соціальній хартії (переглянутій) та Хартії основних прав Європейського Союзу.

У сучасних умовах воєнного стану, масових переміщень населення та руйнування медичної інфраструктури реалізація цього права стає неможливою без застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), які забезпечують безперервність доступу до медичних послуг, захист персональних даних та ефективне управління ресурсами системи охорони здоров'я.

Законодавчою основою цифровізації охорони здоров'я в Україні є, насамперед, Закон України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я», Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», Закон України «Про захист персональних даних», а також Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 411 «Деякі питання

електронної системи охорони здоров'я». Вони утворюють нормативну базу функціонування системи eHealth, яка є ключовою платформою для реалізації державної політики цифрової медицини.

Електронна система охорони здоров'я (eHealth) – це комплекс організаційних, технологічних та правових рішень, спрямованих на електронну взаємодію між пацієнтами, медичними працівниками, закладами охорони здоров'я, страховими компаніями та органами державної влади.

За дослідженням деяких із науковців розвиток eHealth в Україні відбувався у три етапи:

Пілотний (2016–2018 рр.) – створення технічного ядра системи;

Інституційний (2018–2020 рр.) – передача функцій адміністрування державному підприємству «Електронне здоров'я»;

Системний (з 2020 р.) – інтеграція електронних медичних записів, рецептів, направлень і телемедичних сервісів.

Система eHealth реалізує низку правових принципів, серед яких – право пацієнта на доступ до власних медичних даних, конфіденційність, захист персональної інформації, а також інформована згода на обробку медичних даних. У цьому контексті важливим є гармонізація національного законодавства із Регламентом (ЄС) 2016/679 (GDPR), який визначає стандарти безпеки та прозорості обробки персональних даних у ЄС.

Телемедицина, як складова eHealth, передбачає надання медичних послуг із використанням ІКТ – зокрема, консультацій, діагностики, контролю лікування тощо. Відповідно до Наказу МОЗ України № 681 від 19 березня 2020 р., телемедичні послуги визнаються формою надання медичної допомоги.

Як підкреслює, основними бар'єрами розвитку телемедицини залишаються відсутність чітких стандартів надання послуг, недосконалість механізмів ліцензування та сертифікації, а також недостатня правова регламентація відповідальності медичних працівників за результати дистанційного консультування.

Під час воєнного стану телемедицина набула особливого значення для військовослужбовців, внутрішньо переміщених

осіб і населення окупованих територій. Вона дозволяє забезпечити реалізацію права на медичну допомогу незалежно від місця перебування пацієнта, що узгоджується з підходами Європейського суду з прав людини до тлумачення права на здоров'я у взаємозв'язку з правом на життя (ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод) [10].

Одним із ключових викликів цифровізації охорони здоров'я є кібербезпека. Згідно з дослідженням І. Парфонові та О. Зінченко, Україна стикається з ризиками витоку медичних даних, несанкціонованого доступу до електронних медичних записів та збоїв у роботі медичних інформаційних систем унаслідок кібератак.

Для подолання цих ризиків необхідним є запровадження систем управління інформаційною безпекою (ISMS) у медичних закладах, сертифікованих за стандартом ISO/IEC 27001, а також посилення ролі Національного агентства з питань захисту персональних даних у сфері медичної інформації.

Євроінтеграційний курс України передбачає адаптацію законодавства у сфері охорони здоров'я до *Acquis communautaire*. У цьому контексті особливої ваги набувають положення Регламенту (ЄС) 2022/868 «Про європейський простір даних про здоров'я» (EHDS), який спрямований на створення єдиного цифрового середовища для обміну медичною інформацією між країнами-членами ЄС [11].

Впровадження подібних механізмів в Україні дозволить забезпечити взаємодію між національною системою eHealth та європейськими платформами, сприяти розвитку наукових досліджень, контролю якості медичних послуг та реалізації права громадян на безпечне і якісне лікування.

Отже, правові засади забезпечення реалізації права на здоров'я у цифровому середовищі охорони здоров'я України ґрунтуються на поєднанні конституційних гарантій, галузевого законодавства, європейських стандартів захисту персональних даних, а також практичних механізмів цифрової трансформації. Ефективна реалізація цих засад вимагає не лише нормативного вдосконалення, а й створення

належних організаційних та технічних умов функціонування цифрової медицини.

Висновки. Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що процес цифрової трансформації системи охорони здоров'я в Україні є не лише техніко-організаційним явищем, але й комплексним правовим феноменом, який безпосередньо впливає на реалізацію конституційного права людини на охорону здоров'я. Цифровізація охоплює різні напрями – від електронної ідентифікації пацієнтів та ведення медичних записів до використання штучного інтелекту в діагностиці й лікуванні, – що потребує системного перегляду чинного законодавства та формування єдиної концепції правового регулювання у сфері eHealth.

По-перше, встановлено, що електронна система охорони здоров'я (eHealth) є інструментом реалізації права на здоров'я, який забезпечує доступність, прозорість і персоналізованість медичних послуг. Її функціонування потребує чіткої нормативної деталізації питань правового статусу користувачів, розподілу відповідальності між суб'єктами системи, а також удосконалення процедур електронної ідентифікації та верифікації медичних даних. Доцільним є прийняття окремого Закону України «Про електронну систему охорони здоров'я», який визначив би структуру, принципи, повноваження органів адміністрування, механізми контролю та відповідальність за порушення правил користування системою.

По-друге, розвиток телемедицини вимагає формування єдиних клініко-правових стандартів надання дистанційних медичних послуг. Необхідним є уточнення меж медичної відповідальності лікаря за дії, здійснені через телемедичні платформи, а також врегулювання питань юрисдикційної підсудності у випадках надання послуг між різними регіонами чи країнами. В умовах воєнного стану та масових переміщень населення телемедицина має розглядатися як гарант забезпечення мінімальних медичних стандартів для внутрішньо переміщених осіб і військовослужбовців, а її правовий статус – бути закріпленим у спеціальному розділі Закону України «Про охорону здоров'я» [6].

По-третє, особливої уваги потребує захист персональних медичних даних у цифровому середовищі. Українське законодавство має бути гармонізоване з вимогами Регламенту (ЄС) 2016/679 (GDPR) та Регламенту (ЄС) 2022/868 (EHDS), зокрема в частині права пацієнта на портативність медичних даних, обмеження обробки, «права на забуття» та контролю за автоматизованими рішеннями. Доцільно створити спеціалізований наглядовий орган у сфері захисту медичних даних, наділений повноваженнями на аудит, сертифікацію і реагування на порушення у галузі eHealth.

По-четверте, поширення штучного інтелекту (AI) у медицині вимагає запровадження ризик-орієнтованої системи правового контролю за його використанням. Потрібно законодавчо визначити категорії AI-систем (діагностичні, терапевтичні, прогностичні), рівні ризику та вимоги до прозорості алгоритмів. Відповідно до європейських підходів, у правовому полі України має бути закріплено принцип «людиноцентричності», за яким остаточне рішення щодо медичного втручання приймається лікарем, а не алгоритмом.

По-п'яте, ефективна цифровізація охорони здоров'я неможлива без забезпечення кібербезпеки медичних систем. Потрібне впровадження обов'язкової сертифікації медичних інформаційних систем відповідно до стандарту ISO/IEC 27001, розроблення національної стратегії кіберзахисту медичної інфраструктури та визначення порядку реагування на інциденти, що загрожують безпеці пацієнтів.

Крім того, особливого значення набуває євроінтеграційний аспект правового розвитку eHealth. Україна має адаптувати своє законодавство до положень *Acquis communautaire* у сфері цифрового здоров'я, приєднатися до Європейського простору даних про здоров'я (EHDS), а також забезпечити взаємодію національної системи eHealth із європейськими базами даних. Це сприятиме не лише інтеграції в європейський медичний простір, але й підвищенню рівня гарантій реалізації права на здоров'я відповідно до ст. 35 Хартії основних прав Європейського Союзу.

Отже, формування правових засад цифрової охорони здоров'я в Україні має відбуватися у двох взаємопов'язаних напрямках:

внутрішньодержавному – через кодифікацію національного законодавства у сфері eHealth, телемедицини та захисту даних;

європейському – шляхом імплементації європейських стандартів, забезпечення сумісності технологічних платформ і посилення міжнародної співпраці.

Вирішення зазначених питань дозволить забезпечити реальну дієвість конституційних гарантій права на охорону здоров'я, підвищити ефективність системи охорони здоров'я України та сприятиме її інтеграції у європейський правовий і технологічний простір.

Список використаної літератури:

1. Kyrylo S Malakhov. Insight into the Digital Health System of Ukraine (eHealth): Trends, Definitions, Standards, and Legislative Revisions. URL: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10754247/?utm_source
2. Digital health apps and telemedicine in Ukraine. Expert Guide Comparison 23 Jun 2025. International URL: https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-digital-health-apps-and-telemedicine/ukraine?utm_source
3. Artificial Intelligence in healthcare. URL: https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/artificial-intelligence-healthcare_en?utm_source
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст. 141.
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 19.10.1973 № 995_042. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
6. Про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
7. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
8. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
9. Регламент Європейського парламенту і ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text
10. Європейська конвенція з прав людини: Міжнародний документ, ратифіковано 17.07.1997 № 995_004 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
11. European Health Data Space Regulation (EHDS). URL: https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space-regulation-ehds_en

Shchambura D. V. Information technologies in healthcare: legal basis for ensuring the right to health

The article provides a comprehensive study of the legal basis for ensuring the right to health care amidst the digital transformation of the medical sector. It presents theoretical and legal approaches to understanding the electronic health care system (eHealth) as a tool for exercising the constitutional right to health and outlines its regulatory framework and institutional mechanisms of operation. The current state of legal regulation of electronic medicine, telemedicine, remote medical services, and the use of artificial intelligence in medical practice is analyzed. Attention is drawn to the problems of ensuring cybersecurity, protecting personal medical data, and harmonizing national legislation with the requirements of Regulation (EU) 2016/679 (GDPR) and Regulation (EU) 2022/868 (EHDS).

Based on the analysis of scholarly works by contemporary Ukrainian and foreign authors, it has been concluded that the digitization of the healthcare sector is a legal mechanism for improving the efficiency of the medical services system and ensuring the realization of the human right to health. The author substantiates the expediency of adopting a special Law of Ukraine "On the Electronic Healthcare System," improving the legal regulation of telemedicine, and introducing information security management systems in medical institutions in accordance with international standards ISO/IEC 27001.

It is noted that the strategic direction for further development should be the European integration of digital medicine in Ukraine through the implementation of European standards and accession to the European Health Data Space (EHDS). This will ensure the interaction

of the national eHealth system with European digital platforms, expand patient access to high-quality medical services, and guarantee compliance with international human rights standards.

Research findings pose theoretical and practical significance for improving Ukrainian legislation in the field of electronic healthcare, forming an effective model of legal regulation of digital medicine, and maintaining the sustainable development of the national healthcare system in accordance with European principles of good governance, human rights, and the rule of law.

Key words: *civil law, civil legislation, civil legal relations, human rights, personal non-property rights, individuals, right to health, health, protection of human rights, protection of civil rights, European integration, recodification of civil legislation, information technologies.*